

OKRESNÁ PROKURATÚRA POPRAD
Štefánikova 100, 058 01 Poprad

Číslo: 1 Pv 323/22/7706-10
EEČ: 2-57-431-2022

Poprad 23.11.2022

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Poprad

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

ako otec detí mal. XXXXX nar. XXXXX a mal. XXXXX nar. XXXXX hoci mu vyživovacia povinnosť vyplýva priamo zo Zákona o rodine a rozsudkom Okresného súdu v XXXXX pod č. k. XXXXX zo dňa XXXXX právoplatným dňa XXXXX bol zaviazaný prispievať na výživu mal. XXXXX a mal. XXXXX sumou 75 Eur mesačne, na každé mal. dieťa jednotlivo počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, kde výživné je splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, si túto svoju vyživovaciu povinnosť úmyselne v Poprade, ani inde pravidelne neplní v období od mesiaca marec 2020 až doposiaľ, pričom nebol evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, čím mu vznikol dlh na výživnom vo výške 4.950 Eur

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepričetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa PZ Odboru kriminálnej polície OR PZ v Poprade pod sp. zn. XXXXX XXXXX – XXXXX - XXXXX zo dňa XXXXX bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začaté trestné stíhanie a zároveň tým istým uznesením podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie XXXXX pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené v predmetnom uznesení. V priebehu prípravného konania bola vypočutá dňa 30.09.2022 ako poškodená XXXXX, ktorá vypovedala, že sa s obvineným rozviedla v roku 2017, keďže boli v ich vzťahu nezhody, požiadala o zverenie ich detí do starostlivosti a príspevok na výživné, pričom XXXXX súdu XXXXX pod sp. zn. XXXXX zo dňa XXXXX právoplatným dňa XXXXX jej boli deti zverené do osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. syna XXXXX sumou vo výške 75,- Eur a mal. syna XXXXX vo výške 75,- Eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť do rúk matke vždy do 15- ho dňa v mesiaci vopred. Obvinený jej výživné neplatí od 01.03.2020 doposiaľ, naposledy jej uhradil výživné v mesiaci február 2020. Momentálne s ním nie je v kontakte asi 4 roky, keď sa náhodne stretnú, vôbec spolu nekomunikujú, deťom nekupuje žiadne darčeky, oblečenie ani iné veci, vôbec o nich nejaví záujem. Deti vychováva sama, žije v rodičovskom dome, o jej deti je riadne postarané, nič im nechýba, deti núdzou netrpia, chodia do Základnej školy v XXXXX XXXXX Požiadala o náhradné výživné, ktoré jej bolo priznané od 01.01.2022 vo výške 150 Eur za obe deti. Obrátila sa aj na exekútora, ale žiadne výživné nevymohla. Ku dňu výsluchu má obvinený dlh na výživnom vo výške 4.650,-Eur, čo je dlh za 31 po sebe nasledujúcich mesiacov.

Spáchanie stíhaného skutku obvineným je preukázané výsluchom poškodenej ako aj listinnými dôkazmi, a to najmä rozsudkom Okresného súdu XXXXX, rodnými listami detí, potvrdeniami o návšteve školy, správami z Úradu, práce, sociálnych vecí a rodiny v XXXXX výpisom zo Živnostenského registra SR, správami zo Sociálnej poisťovne XXXXX, ako aj ďalšími zabezpečenými dôkazmi.

Vzhľadom na zistené skutočnosti v priebehu prípravného konania, vyplývajúce najmä z výsluchu obvineného, vyvstala potreba vyšetrenia duševného stavu obvineného XXXXX. Na základe žiadosti vyšetrovateľa PZ vydal Okresný súd XXXXX dňa XXXXX príkaz na vyšetrenie duševného stavu obvineného XXXXX pod sp. zn. XXXXX Následne bola uznesením vyšetrovateľa PZ pod XXXXX zo dňa XXXXX pribratá do konania znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, XXXXX za účelom vyšetrenia duševného stavu obvineného XXXXX.

Zo záverov znaleckého posudku č. XXXXX zo dňa XXXXX vypracovaného znalkyňou XXXXX vyplýva, že u obvineného bol zistený výskyt závažného duševného ochorenia, jedná sa o psychózu, diagnózu Paranoidná schizofrénia, Dg. F20.0 podľa MKCH-10.revízie. Akútne príznaky psychotického ochorenia, pre ktoré musel byť v r. 2019 psychiatricky hospitalizovaný, vznikli v období, kedy drogoval marihuanu, experimentoval aj s inými psychoaktívnymi látkami (celý mesiac predtým drogoval kokaín, skúsil extázu). Nemožno vylúčiť, že pravdepodobným spúšťačom ochorenia bolo dlhodobé fajčenie marihuany v občasnej kombinácii aj s inými drogami (mesiac šnupal kokaín). V klinickom obraze ochorenia je v popredí závažná zmena podstatných zložiek osobnosti, poruchy emotivity, myslenia, konania

a schopnosti sociability. Jeho osobnosť je psychoticky alterovaná a dezintegrovaná. Chybné interpretuje realitu, nedokáže adekvátne spracovávať vonkajšie podnety a podmienky. Je anozognostický – nekritický voči svojmu stavu, necíti sa byť chorý. V myslení a konaní je u neho odklon od reality. V popredí je systemizovaný megalomanický reformátorský blud o záchrane života na zemi, ktorý ovplyvňuje správanie a konanie chorého. Príznaky ochorenia sa vyvíjali niekoľko rokov a kvôli striedaniu afektov a patických nálad musel byť v r. 2019 z dôvodu verbálnej a brachiálnej heteroagresivity voči rodičom prvýkrát cestou RZP psychiatricky hospitalizovaný na PO v XXXXX Po prepustení sa ambulate nedoliečoval. V čase pred skutkom, v čase skutku trpel a aj v súčasnosti trpí uvedeným duševným ochorením. Uvedená duševná porucha – Paranoidná schizofrénia – je vo vývoji a neliečená progreduje, bola prítomná u obvineného už v dobe pred vyšetrovaným prečinom zanedbania povinnej výživy, existovala aj počas neho a existuje aj v súčasnosti. Jeho ovládacie a rozpoznávacie schopnosti v čase posudzovaného prečinu boli zmenené a to v miere podstatnej a závažnej, boli vymiznuté, nebol schopný primerane posúdiť a rozpoznať protiprávnosť svojho konania pre spoločnosť. Aj v súčasnosti je osobnosť menovaného psychoticky dezintegrovaná a zmenená. Má narušené ovládacie a rozpoznávacie schopnosti a to v miere podstatnej a závažnej, má ich vymiznuté. Obvinený reagoval v tejto situácii neprimerane, chorobne, impulzívne. Pri nízkej frustračnej tolerancii na záťaž a pri patologických obsahoch v myslení (megalomanický reformátorský blud) a vo vnímaní (zrkové halucinácie nadprirodzených bytostí) sa manifestovali mechanizmy psychoticky zmenenej osobnosti, hlavne strach o život na zemi, pocity ohrozenia, ale aj agresivita. Vzhľadom na psychózou zmenené bludné obsahy myslenia nebol schopný reálne a kriticky posúdiť protiprávnosť svojho konania, čiže ani to, že sa dopúšťa prečinu. Chorý chybné interpretuje realitu, nedokáže adekvátne spracovávať vonkajšie podnety a podmienky. Je anozognostický – nekritický voči svojmu stavu, necíti sa byť chorý. V myslení a konaní je odklon od reality. Je schopný chápať zmysel trestného konania len v intenciách svojej duševnej poruchy a teda chorobne, pričom v jeho myslení prevažuje bludné ponímanie reality. Podnet k prečinu neplatenia výživného bol chorobný a súvisel s bludnými obsahmi v myslení chorého (dal v práci výpoveď, musel hľadať bytosti, bol psychicky a fyzicky vyčerpaný, nevládal pracovať). Mohol vychádzať z presvedčenia, že je predurčený a musí v prvom rade zachrániť život na zemi. Motív k prečinu bol taktiež chorobne zmenený a mohol vyplývať rovnako z bludných a nereálnych obsahov v jeho myslení. U obvineného bola preukázaná závislosť o marihuany, diagnóza Poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním kanabinoïdov F12.2, s plne rozvinutou prevažne psychickou závislosťou od drogy. Droguje od jeho 18 rokov, časom „húľil“ aj 3 jointy denne, marihuana ho upokojovala a uvoľňovala, zažíval pri jej fajčení eufóriu. Skúsil aj hašiš, fajčil marihuanu cez „bongo“. Drogu užíval v partii. V r. 2019 mesiac šnupal kokaín a došlo k manifestácii akútnej psychózy, dal o. i. výpoveď v práci, prestal platiť výživné. Pre pozitívny nález THC mal v minulosti odobraté VO. Od januára údajne marihuanu nefajčí, droga ho už údajne neodmeňuje, skôr naopak, odkedy má tie vidiny a vízie, je po „húlení“ podráždený, rozladený. Užívanie drog môže riziko nebezpečného správania obvineného ešte znásobiť. Závislosť od alkoholu, zneužívanie liekov a gambling neboli zistené. Motívom užívať drogy mohla byť zvedavosť a snaha zapadnúť do partie užívajúcej drogy, ale aj dostupnosť drogy a tým príležitosť drogovať. Po rozvinutí závislosti to bola túžba (craving) po droge, ktorá mu prinášala uvoľnenie, príjemné pocity až eufóriu, sám uviedol, že sa cítil dobre a dobre spal. Droga ho „odmeňovala“. Pokračovať v drogovaní bol motivovaný

aj potrebou predísť abstinenčným príznakom v prípade, ak by drogu vysadil. Obvinený trpí neliečeným závažným duševným ochorením najmenej od r. 2019. V súčasnosti neužíva lieky, nechodil a ani nechodí na ambulantné psychiatrické kontroly. Pri psychóze, ktorou obv. trpí a ktorá ovplyvňuje v konečnom dôsledku jeho konanie, je jeho pobyt na slobode zo psychiatrického hľadiska pre neho, ako aj pre spoločnosť nebezpečný. Jeho psychický stav si vyžaduje neodkladnú psychiatrickú hospitalizáciu a liečbu – vyžaduje nariadenie ochrannej ústavnej psychiatrickej liečby. Po ukončení tejto hospitalizácie bude potrebné, aby sa pravidelne doliečoval v spádovej psychiatrickej ambulancii a pravidelne užíval predpísané lieky. Ak sa nebude doliečovať, vzhľadom na charakter a vývoj psychotického ochorenia je reálny predpoklad a dá sa očakávať progresia – zhoršovanie priebehu ochorenia.

Podľa § 8 Trestného zákona je trestným činom protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

Zákonnými znakmi každej skutkovej podstaty trestného činu (bez ohľadu na to, či ide o prečin alebo zločin) sú štyri znaky, určujúce subjekt, subjektívnu stránku, objekt a objektívnu stránku a ak sa má teda v konkrétnom prípade konať o trestnom čine, musia teda byť súčasne naplnené všetky tieto v zákone uvedené znaky skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu. Hovoríme o formálnej stránke trestného činu.

Subjektom – páchatelom trestného činu je osoba, ktorá svojím konaním naplňa všetky znaky trestného činu a podľa platného Trestného zákona môže byť páchatelom len fyzická osoba (§ 19 ods. 2 Trestného zákona), ktorá v čase spáchania činu dovŕšila štrnásť rok veku (§ 22 ods. 1 Trestného zákona), s výnimkou uvedenou v § 22 ods. 2 Trestného zákona a je príčetná.

Trestný zákon nedefinuje príčetnosť, ale vymedzuje pojem nepríčetnosti, čo v zmysle § 23 Trestného zákona vylučuje trestnú zodpovednosť osoby, pokiaľ Trestný zákon neustanovuje niečo iné.

Podľa § 23 Trestného zákona, kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôkazy, ich vyhodnotením tak jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach, bolo dostatočne preukázané, že obvinený XXXXX si zavinene od marca 2020 doposiaľ vôbec neplní svoju vyživovaciu povinnosť voči svojim dvom maloletým deťom. Týmto jeho konaním došlo k naplneniu objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona, pretože najmenej dva mesiace v období dvoch rokov si úmyselne neplní zákonnú povinnosť vyživovať iného a čin spáchal závažnejším spôsobom konania – po dlhší čas.

Avšak aj s prihliadnutím na vyššie uvedené závery znaleckého posudku o duševnom stave obvineného XXXXX a ďalšie vykonané dôkazy, je potrebné

konštatovať, že obvinený nebol v čase činu trestne zodpovedný pre nepríčetnosť, nakoľko podľa záverov znaleckého posudku v čase spáchania skutku nebol schopný primerane posúdiť a rozpoznať protiprávnosť svojho konania, jeho ovládacie a rozpoznávacie schopnosti v čase skutku boli zmenené a to v miere podstatnej a závažnej, boli vymiznuté a to v dôsledku závažného duševného ochorenia - paranoidnej schizofrénie, ktoru trpí a v čase skutku trpel. Preto bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a trestné stíhanie obvineného zastaviť podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku.

Tiež je potrebné uviesť, že nepríčetnosť ako okolnosť vylučujúca trestnú zodpovednosť je chápaná ako stav, v ktorom páchatel pre duševnú poruchu prítomnú v čase spáchania skutku, nemôže buď rozpoznať protiprávnosť svojho konania alebo nemôže svoje konanie ovládať, pričom stačí, ak chýba len jedna z týchto schopností. Ako vyplýva z vyššie uvedeného obvinený XXXXX v dobe spáchania skutku nevedel pre duševnú poruchu ovládať svoje konanie a ani rozpoznať protiprávnosť svojho konania, nakoľko u neho bola v čase skutku tak ovládacia ako aj rozpoznávací schopnosť úplne vymiznutá a preto nemôže byť trestne zodpovedný za svoje konanie.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti som rozhodla tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Martina Vladiková
prokurátorka